

مقطع تحصیلی: کاردانی کارشناسی رشته: نقاشی...ترم: ۲...سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹
نام درس: مبانی رنگ نام و نام خانوادگی مدرس: شیما گلچین.....
آدرس email مدرس: تلفن همراه مدرس: ۰۹۱۲۳۳۶۱۶۹۴

جزوه درس: مبانی رنگ... مربوط به هفته : اول دوم سوم چهارم پنجم
text: دارد ندارد voice: دارد ندارد
تلفن همراه مدیر گروه : ۰۹۳۸۲۷۸۰۰۵۲
power point: دارد ندارد

بسمه تعالی

مبانی رنگ

شکل و رنگ :

همانطور که سه رنگ زرد، قرمز، آبی به عنوان رنگ های اصلی محسوب می شوند و سایر رنگ ها از مخلوط شدن این سه رنگ به وجود می آیند. سه شکل اصلی نیز وجود دارند که پایه و اساس سایر شکل ها را ایجاد می کنند و شکل های دیگر از آنها ساخته می شوند.

این سه شکل عبارتند از: مربع، مثلث و دایره

مربع :

➤ دو ضلع عمودی و دو ضلع افقی مساوی وجود دارد که با زاویه ۹۰ درجه یکدیگر را قطع می کنند.

این شکل به عنوان نماد نرمحسوب می شود که دارای وزن و استحکام است.

➤ در نوشته های تصویری مصر باستان شکل مربع برای نشان دادن مزرعه به کار رفته است زاویه های

قائمه و خطوط مستقیم و موازی مربع که یکدیگر را در فواصل مساوی قطع می کنند، صراحت و

قاطعیت این شکل را نشان می دهد. همه شکل های دیگری نیز که بر اساس خطوط موازی افقی و

عمودی متقاطع ایجاد می شوند متعلق به خانواده مربع هستند.

➤ در نمادشناسی رنگ، شکل مربع با رنگ قرمز که آن نیز نمادی از مادیت، صراحت و سنگینی است

مطابقت می کند.

مثلث:

مثلثی است که بر اساس سه خط متقاطع و با ایجاد سه زاویه به وجود می‌آید. زاویه‌های تند مثلث بر شخصیت تهاجمی، بُرنده و صریح آن تاکید دارند. سایر شکل‌های سه گوش با زاویه‌های مختلف و تیز جزو خانواده مثلث به شمار می‌آیند.

مثلث در عین حال نمادی از تفکر و روشنایی است و به سرعت دگرگون می‌شود.

رنگی که از نظر نماد شناسی با خصوصیات مثلث متناسب است و شخصیت آن را به کمال نشان می‌دهد رنگ زرد است.

دایره:

دایره نمایشگر حرکت نامتناهی و جاودانه است و احساسی از آرامش ایجاد می‌کند.

این شکل نشانه‌ای است از گنبد مینایی آسمان ای و نمادی است از روان و جنبه‌های روحانی که عمق تفکر و پایداری را نشان می‌دهد.

همه شکل‌های دیگری که حرکتی دوار و منحنی را نشان می‌دهند جزو خانواده دایره محسوب می‌شوند.

از میان رنگ‌ها، آبی روشن با ویژگی‌های معنوی دایره متناسب است.

شکل‌های متناسب با رنگ‌های درجه دوم نیز عبارتند از:

ترکیبی از مربع (قرمز) و مثلث (زرد) به شکل دوزنقه را برای نارنجی به وجود می‌آورد.

ترکیبی از دایره (آبی) و مثلث (زرد) که شکل سه گوش با اضلاع منحنی را برای سبز ایجاد می‌کند.

ترکیبی از دایره (آبی) و مربع (قرمز) که شکلی مشابه بیضی را برای رنگ بنفش به وجود می‌آورد.

در واقع میان سه رنگ اصلی و سه شکل پایه ارتباط مناسبی از نظر نمادشناسی وجود دارد.

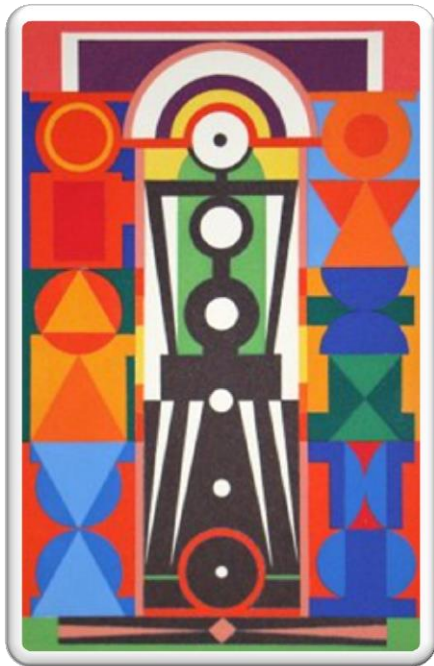
اما این موضوع به معنای آن نیست که در یک اثر هنری همه شکل‌های چهارگوش بایستی قرمز رنگ و یا همه مثلث‌ها زرد رنگ و یا همه دایره‌ها آبی رنگ باشند. چنین استنباطی از ارتباط شکل و رنگ برداشت کاملاً نادرستی است. ولی مطلع بودن از این ارتباط می‌تواند گاهی به هنرمند کمک کند که قدرت تاثیرگذاری شکل‌ها و رنگ‌ها را بیشتر یا کمتر کند. مثلاً:

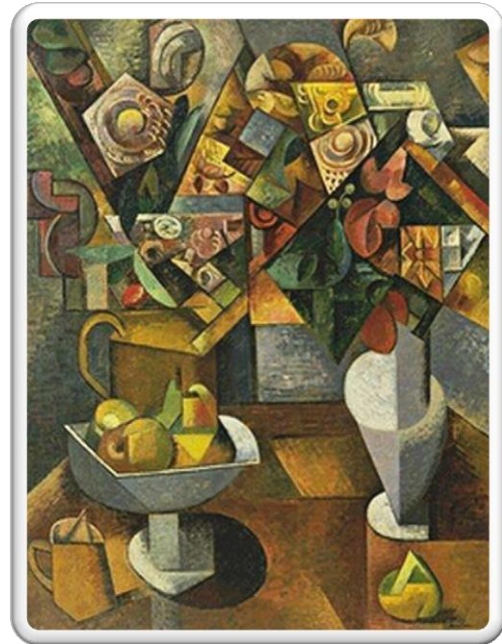
قدرت تاثیرگذاری یک شکل سه گوش آبی رنگ بسیار کمتر از همان شکل به رنگ زرد است.
همچنان که یک شکل مدور آبی رنگ، آرامش بیشتری ایجاد می کند نسبت به همان شکل به رنگ زرد. اگر همان شکل با قرمز رنگ آمیزی شود بسیار پر انرژی تر به نظر می رسد.

وقتی قدرت بیان یک رنگ با شکل متناسب با خود هماهنگ شود تاثیر قوی تری را از نظر بصری ایجاد خواهد کرد و بالعکس.

بطور کلی در آثار تجسمی ارتباط میان شکل و رنگ همواره مورد توجه قرار گرفته است. در هنر معاصر نیز هنرمندانی سعی کرده اند با تکیه بر خلوص رنگ ها به ویژه رنگ های اصلی، از شکل های اصلی و خالص نیز بهره ببرند و به هماهنگی در شکل و رنگ دست یابند. در کار آنها عموماً شکل ها به صورت ساده ای به مربع، مثلث و دایره نزدیک می شود.

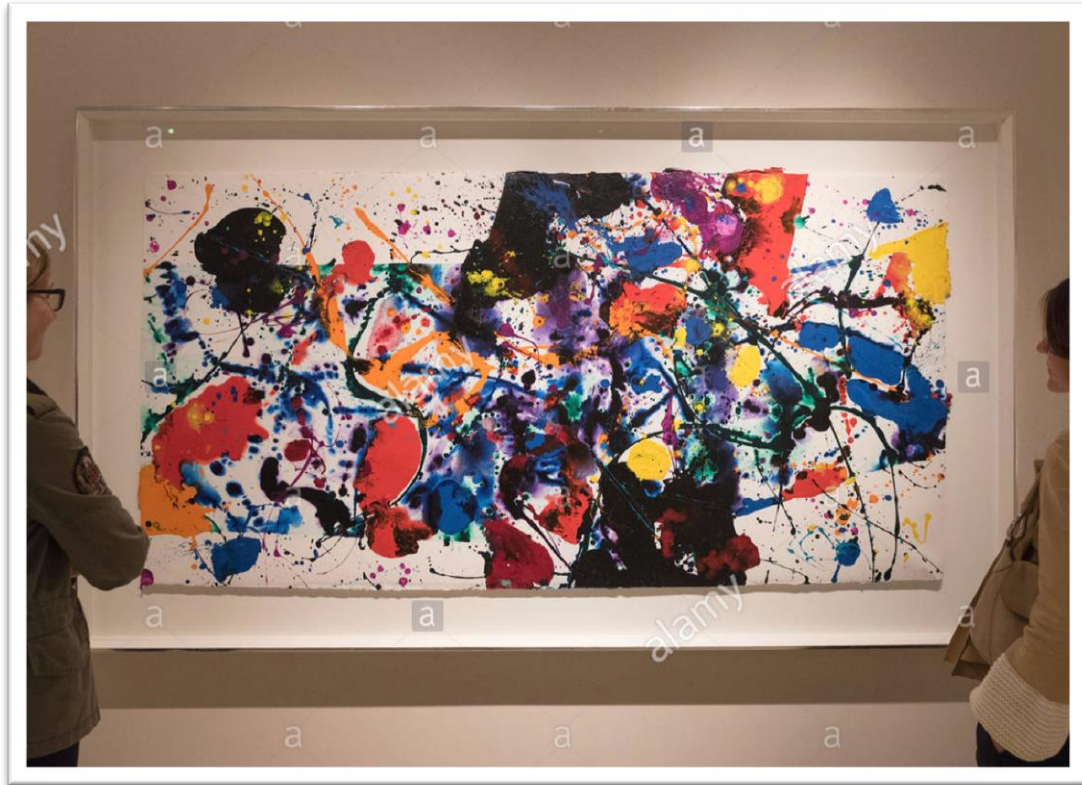
Auguste Herbin : Chirst
Serigraph/1949 for sale at Pamono

Auguste Herbin : Dessert / EterArt

در آثار برخی دیگر از هنرمندان که بر اساس بافت و لکه های رنگی کار خود را بوجود آورده اند بیش از آنکه شکل مورد توجه قرار گیرد، رنگ حائز اهمیت است.

سام فرانسیس ، (Sam Francis) ، رنگ روغن روی بوم ، ۱۹۵۸ ، تناسب میان شکل و رنگ در این تابلو مورد توجه واقع نشده و رنگ ها با شکلهای نامشخص تاثیرات شوک آمیزی را بوجود آورده اند.

دانشجویان عزیز حتما آثار این هنرمندان (اگوست هرین ، سام فرانسیس....) و دیگر هنرمندانی که عنصر اصلی در آثارشان رنگ می باشد را با دقت و اشتیاق ملاحظه نمایید. چون برای ایجاد خلاقیت های آتی در آثار هنری که توسط شما ایجاد می گردند بسیار لازم می باشند ...
* با امید موفقیت روز افزون شما دانشجویان عزیز و گرامی *